

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

IZREDNI OBČNI ZBOR

delniškega društva

„NARODNE TISKARNE“

na dan 28. oktobra 1885. l.

ob 6. uri zvečer

v sobo uredništva „Slov. Naroda“.

Dnevni red:

Volitev upravnega odbora.

OPOMBA. §. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico, oziroma začasni list, vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Postava o nedeljskem počitku.

(Glas iz obrtnjskih krogov.)

II.

—*— Deloma mislilo se je, da bode imela postava o nedeljskem počitku versko podlago; in to bilo bi tudi naj bolj naravno. Sedanja postava pa in vse pripadajoče ministerske naredbe abstrahujejo popolnem od omenjenega stališča, tako da nam pri daljši razpravi te zadeve in kritiki postave na versko stališče ni treba jemati nobenega ozira.

Ostajal bi tedaj jedino še humanitarni namen postave in pa njena praktična korist. Stvar razsoja seveda vsak s svojega stališča, a prav razsojevati more tako zadevo le tisti, kojega se postava tiče, komur more koristiti ali pa škodovati. Poslancem a la dr. Pattai odrekamo povsem zmožnost, po lastnih idejah razsojevati tako zadevo. Ker bode vsled Menger-jevega predloga obrtni odsek državnega zbora imel priliko, to važno zadevo vnovič pretresovati in ker se v tem odborn nabaja tudi jeden poslanec s Kranjskega, — gotovo ne bode odveč, če vnovič povemo svoje misli v tej zadevi, ker sedanji zastopniki ljudstva iz lastnihkušenj ne morejo čutiti po-

treb svojih volilcev, delujoče ljudstvo pa zastopnikov iz svoje srede nema.

Postava pravi: „Nedeljsko delo je pri vseh obrtnjih prepovedano“. Potem pa: „Nedeljsko delo dopuščeno je za prodajo blaga v mestih, ki šteje nad 20.000 prebivalcev ob nedeljah do 12. ure dopoldne, po vseh drugih krajih pa do 5. ure popoldne.“

Ker je žalibog svet še vedno tako uravnan, da si človek le z delom, bodisi že obrtnija ali pa kupčija, svoj kruh pridobiva, in pa ker tisti, ki več dela ali pa več prodaja, — ložje izhaja, izračunamo tedaj po Adamu Riese-ji prav lahko, da ima vsled zgoraj navedenih postavnih določeb: škodo: izdelovatelj, producent; korist: prodajalec, „konfektionar“, ker nam je pa tudi znano, da je izdelovatelj večinoma kristijan — prodajalec pa večinoma žid, tedaj ta postava (to bi moral protisemit dr. Pattai vedeti) židu ne škoduje, pač pa kristijanu.

Gaslo zdrave socijalne politike, ki naj bi zabranjevala propad srednjega stanu, moralo bi biti: Varstvo in pospeševanje koristij producentov. Kajti ravno s tem, da je producent postal suženj kupčevalcev, uničilo se je rokodelstvo in mala obrtnija. Razlika bi se imela torej delati mej veliko industrijo in mej malo obrtnijo. Pogoji njijinega obstanka neso jednaki. Jednak pa tudi ni način delavskega izvrševanja. S humanitarnega stališča zagovarja se postava o prepovedi dela ob nedeljah. Delavcem hoče se s tem pomoči, in trdi se celo, da se bode delavska mezda povikšala ali pa vsaj jednaka ostala, če ravno bodo slednji vsled postavnih ovir manj izdelovali, kakor poprej. Ko kaj takega čitamo, spominjamo se na naše lastne deklamacije, koje so ravno isti gospodje pred leti utopije imenovali. A gospodom tem moramo povedati, da so s takim delovanjem nastopili socijalistične pote, ki, kar jim prav radi pritrjujemo, vodijo do tega, da se rokodelstvo in mala obrtnija uničita.

Tovarniški delavec je mnogokrat podoben sužnju, kajti primoran je vse svoje žive dni truditi se jednako stroju po tovarnah, premogovih jamah in rudnikih. Upa, da bi samostalen postal, nema, in

kaj naravno in pravično je, da se država briga za te moderne sužnje in jih obvaruje najsilnejega pritiska.

Normalni delavni dan in praznovanje nedelj je tedaj v varstvo tovarniških delavcev živa in neobhodna potreba.

Naprednejše države, kakor Anglija in Amerika, imajo tudi že davno svoje izvrstno tovarniško zakonodajstvo. A nikjer neso stavili male obrtnije in rokodelcev pod tovarniško mero.

To zaslugu imamo v Avstriji. Praznovanje nedelj zadeva že sedaj borega samostalnega rokodelca in kakor se govori, nemo daleč od tega, da se upelje 11 urni normalni delavnik tudi v malo obrtnijo. Ne da bi se bali taci določeb, kajti rokodelstvu bide itak že zadnja ura, prej ali slej, — ne bode nam delalo preglavic, — a le toliko hočemo merodajne kroge opozoriti, da se bode upeljava jednaci za tovarniško delavsko osobje humanitarnih načel pri mali obrtniji spremenilo v pogin rokodelstva in rokodelskih pomočnikov, kajti obadba služila bodeta potem veliki industriji, kjer jima bodejo humanitarne postavne določbe pač koristile.

Rokodelstvo ali mala obrtnija, kolikor jo je še obstalo, živi kakor nekdanj ob naročilih kupovalcev. Posebne potrebe občinstva so, ki vzdržujejo krojača, čevljarja, mizarja i. dr., kajti vse te izdelke prodaja tudi tovarniška zaloga velike industrije.

Vendar pa še živi na tisoče samostalnih mojstrov in pomočnikov, izmej katerih je sleharnemu možno postati samostalnim, in ti polnijo zadnji jez mej nasprotnimi silami: revščine in bogastva. Delo pri njih ni, kakor po tovarnah, dan za dnem, leto za letom. Obrtniške pomočnike vidite po leti v najlepših dneh solnčiti se po naših okolicah, in če seštejete skupno delo celega leta, dvomimo, da dospete do osemurnega normalnega delavnika.

Pridejo pa zopet časi, ko se pomočnik in mojster ne pokažeta na dan niti ob nedeljah, kajti vesela sta, če po dolgem prestanku par tednov pride, da moreta zaslužiti si kaj za nazaj ali pa za naprej.

Ko bi občinstvo svoje potrebščine hotelo takrat naročevati, kadar bi jih rokodelci želeli, bi bilo se ve da vse drugače. A dokler take postave ne do-

LISTEK.

Lord Shaftesbury, dobrotnik delavcev †.

Ta čas, ko teženje stanu delavskega tako pogostem stopa na dan, ko ga tudi ni skoro zakonodavnega zbora, ki bi se ne pečal z vprašanjem delavcev, vzlasti tovarniških, ta čas torej ni neumestno, da se tukaj spominamo moža Angleža, ki je vse svoje žive dni obračal v blaginjo delavcev, ki pa je umrl v četrtek, 1. dan t. m. Menda ga ni bilo in ne bo moža pod skeptrom kraljice Viktorije, ki bi toliko storil za delavski narod, za siromake, ki živijo „od rok v usta“, kakor umrši Anthony Ashley Cooper, lord Shaftesbury (Šeftsberi), porojen 1801. leta, od 1826. leta član spodnje zbornice angleške.

Kakor so delavci skoro do srede tega stoletja živeli na Angleškem, v okrajih s tovarnami in rudniki, to že ni bilo več človeško. Njih usoda je bila tako strašna, da sedanji rod nekdanjih tistih razmer niti verjeti ne more. Še okolu tridesetega leta delale so ženske, še tako boleznive, otroci v najnežnejših letih, imejoči po štiri in pet let, v tovarnah, delavnicah in premogokopih Black-Countryskih in Mid-Lothian-skih — prikovane z verigami. Po

osemnajst ur na dan so takisto trpeli, a mezda ni bila v nobeni primeri z neznanskim trpljenjem. In taci sužnjevi so šteli milijoni.

To je videl in občutil tedanji lord Ashley. Da bi se pa še bolj uveril o teh grozovitostih, obšel je sam vse okraje, kjer so bile tovarne in rokotvornice. Uprlo se mu je srce ob vsem, kar je tu zapazil na svoje oči in čul na svoja ušesa. Pogumen in ognjevit apostol se vrne v glavno mesto in začne v parlamentu, v zborih in v časnikih vojno proti takemu delavskemu redu — neredu, osobito proti tovarniškim postavam. Koliko napora je tu bilo treba, da je odbijal stare predsodke, podiral sebična pristranska stališča! A vender je priboril zmago ljudomilim nazorom po vročem in dolgotrajnem trudu. Čez leta in leta se je začelo popravljati zakonodajstvo tovarniško. Določila se je doba, katero mora izpolniti mladina, predno sme v delo po tovarnah in rudnikih, prišle so reforme glede na delo žen in deklet, na delavsko dobo moških in prepovedala se je sistematična razvada, da bi tovarničarji svojim delavcem plačevali deloma z blagom („trucksistem“). To je bilo jedno blagovito delo lorda Shaftesbury-ja.

Takoj je videl drugo nalogo pred sabo. Videl je, da v Londonu tisočine možkih, ženskih in otrok

prebivajo umazane in v pregrehe zakopane po luknjah in brlogih, kamor solnce ne posije, kamor bi si ne upal stopiti pošten človek. A pogum ter blagi namen dal je lordu Shaftesbury-ju stopiti tudi v te nižine in tmine. Prva mu je bila, da reši otroke. Težko, a vender je s svojo gorečnostjo in ljubeznivostjo preprosil odurne in zapuščene ljudi, da so mu dali in izročili otroke. Založil je „Radged schools“ za male sirote, dal jih je oblačiti in poučevati in skrbel jim je za službe; za izprience je ustanovil popravnice in zavetišča, za uboščke, za najbolj zapuščene pa stanovanja. Vlačugarje, ki so okuževali v celih tropah ulice glavnega mesta, je lord organizoval v „shoeblack-brigade“, tako da so ti mladi ljudje kmalu dobili veselje do dela in sploh začeli živeti, kakor se ljudem spodobi.

Toda lord Shaftesbury je skušal pomagati tudi delavcem, kojih usoda je bila nekoliko bolja, ki pa so imeli jako slaba stanovanja po Londonu. S pomočjo drugih ljudomilih mož je za delavce priredil stavbe, ki so se imenovalle uzorne; cele ulice so bile od samih taci delavskih hiš; rokodelci je tako lahko dobil svojo hišico za najemnino, ki pa ni bila višja, kakor jo je prej plačeval za uborne izbe v kakem temnem predmestju.

S kratka ni je bilo potrebe, katero bi bila

bimo (in te menda še tako hitro ne bode), je normalni delavnik in pa vse drugo prisiljeno praznovanje za malo obrtnijo škodljivo in tudi s humanitarne stališča čisto nepotrebno.

Najslabši nasledek postave o nedeljskem počitku pa je ta, da so se mej tem, ko je rokodelcu prepovedano v nedeljo najmanjše delo zgotoviti, naredile tolike izjeme za veliko industrijo in da je kupčevalcu dovoljeno ob nedeljah prodajati. Ne varuje se pa pri rokodelstvu samo pomočnika, temveč tudi rokodelski mojster ne sme sam s seboj gospodariti, kajti tudi ob nedeljah ne sme delati, marveč dovoljeno mu je le prodajati svoje izdelke. Ker pa rokodelci navadno ničesar ne prodaja, ker le izdeluje, sme ob nedeljah v velikih mestih do 12. ure, na deželi pa do nedelje zvečer roke križem držati in gledati skozi šipe, kako židovski „konfektionär“ prodaja klobuke, hlače, čevlje, kožuhovino in druge stvari, katere tudi on izdelava, katerih pa v zalogi nema. Čudno sicer ni, da se v državnem zboru jednake postave sklepajo, vsaj sta velika industrija in veleposest tolikanj zastopani, da se njima klanjajo vsi. Le malo kedaj sliši se glas za malega moža. Obrtnik in delavec, čeravno najštevilnejša stanova, nemata zastopnikov. Pa še celo tisti, ki jima, bodi si iz prepričanja o potrebi ali iz drugega namena, pomagati hočejo, izlivajo „s kopeljo vred otroka“, čeravno pripoznavamo, da bi bil pri sedanjosti sestavi državnega zbora klic za pravo in pravično socialno preobnovo — glas upijočega v puščavi!

O balkanskih zadevah.

(Konec.)

Sedaj prestopimo k odgovoru na vprašanja, katera smo stavili poprej. Najprej moramo odgovoriti, ali imajo Vzhodnje Rumelijci prav, da zahtevajo združitev s kneževino, in če imajo prav, ali je sedaj pravi čas za združitev. Omeniti moramo, da se je tu nam bolj ozirati na občečloveške odnose, ne pa na mejnarodne, ki se opirajo samo na političsko ravnotežje. Pa tudi po tem se more priti do raznih zaključkov, kakor se gleda na stvar. Vendar se temu ugovarjati ne dá, da pravico do življenja, do samostalnega življenja mora imeti vsaka narodnost, kakor jo ima vsak posamičen človek. Tu tedaj ni vprašanja o pravici osvoboditve in združenja, kajti ta pravica je nam in morebiti vsacemu očitna, ampak tu gre le zato, ali imajo Rumelijci prav, da so poskusili to pravico pridobiti si s silo.

Na prvi pogled bi se to vprašanje moralo zanikati z mejnarodnega stališča. Mejnarodni dogovori se morajo spoštovati, kajti predstavljajo zakon, ki se ne sme rušiti. Ako jih kdo ne spoštuje, dela proti zakonu, treba je take privesti k redu in prisiliti, da se udado zakonu. Zategadelj se bi ne smel opravičevati Plovdivski prevrat s tem, da Berolinski dogovor ni bil nikdar izveden, da se je rušil že pred poslednjimi dogodki, kajti to še ne pomeni, da zakona ni, da je zgubil svojo veljavo. Berolinski dogovor je potem še do današnjega dne v veljavi in vsak korak, ki se ne strinja z njegovimi določbami, mora se zmatrati za rušenje dolžnosti, katere se morajo izpolnovati. Na ta način morajo se rumelijski dogodki prištevati takim, ki

prezrla ljudomilost lorda Shaftesbury-ja. Vse socialne reforme v Angliji je on sprožil, ali če to ne, vsaj podpiral jih je najkrepkeje in lahko je vlani, ko mu je „city“ podelila meščanstvo, s ponosom trdil, da je še mnogokaj zboljšati v sedanjih razmerah uboškov in siromakov v Londonu, vendar pa se razmere, kakor so sedaj, ne dajo primerjati s tistimi, ki so bile pred petdesetimi leti. Da pa je to njegova nepozabna zasluga, tega pohlevni mož ni dodal. Bil je blagi lord do zadnjega še, akoravno že v visoki starosti, predsednik nešteti cerkvenih in dobrodelnih društev. Vsako službo je opravljal resno in vestno in še pred malo tedni je lord Shaftesbury govoril in učil z mladeniškim ognjem, kjer je koli videl socialne pomanjkljivosti.

Smrt tega znamenitega moža je bridko zadela vso Angleško, kateri je še osobito stregel kot veljak v stvareh državne cerkve. A tudi drugje, široko po Evropi, kjer se koli čisla ljudomilo dejanje, obuja se ob smrti lorda Shaftesbury-ja tožno čuvstvo. Pomoč trpečemu človeštvu je izgubila uzornega propagatorja. Vse socialne reforme v kopnej Evropi več ali manj so odtis angleških reform, katerim je bil jeden izmed prvih, če ne prvi spočetnik — mož, sedaj umrši lord Shaftesbury.

nasprotujejo mejnarodnim dogovorom in so narušili zakon, kateremu se pravi Berolinski dogovor in h kratu izrazili nespoštovanje do držav, katere se zanimajo za položaj na Balkanu in so se udeležile snovanja tega dogovora.

To je vse, kar govori za veljavo Berolinskega dogovora. Proti temu se pa da navesti sledeče. Mejnarodni dogovor more in je zavezan držati samo oni, kdor se je udeleževal njegovega sklepanja, kdor se je zato zavezal po zrelem preudarku. Če je to tako, je Berolinski dogovor zakon le za one države, katere so bile zastopane pri kongresu v Berlinu in so potrdile njegove sklepe. Ali so se spomnili tedaj, ko so se sklepale te določbe, da je treba vprašati tudi one, o katerih osodi se sklepa? So mami tedaj se kaj zavezali rumelijski Bolgari? Če se Bolgari neso ničesar zavezali, kaj hočejo rušiti tam, kjer neso prevzeli nikakih dolžnosti? Če je Berolinski dogovor bil sklenen brez volje in proti volji Rumelijcev, če je preziral njih mnenje, kako jim potem more nakladati kakih dolžnosti? S katerim članom so se zavezali, da bodo mirni robi določbe, katere so se sklenile proti njih volji? Mi mislimo, da v tem slučaju so njih roke razvezane, da Berolinski dogovor, kateri so se zavezale držati nekatere države, ne more zmatrati se veljavnim zakonom za rumelijske Bolgare in druge narodnosti Balkanskega poluotoka. Države, ki se podpisale ta politični kompromis, morejo se obrniti k Turčiji s tem ali drugim svetom, kako naj se pobotajo sedanje težkoče, boriti se za status quo, kričati o rušenju dogovorov pa skoro nimajo povoda.

Vse zavisi v tem slučaju od Turčije, ona mora priznati združitev ali pa ne, postopati v tem ali drugem zmahu. Kar se tiče držav pokroviteljic, rumelijski Bolgari ne morejo biti odgovorni, kar so te za nje storile slabega, ne strinjajočimi se z njih željami. Oni žele samostojnosti, za katero so sposobni, kar se že vidi iz tepega reda, kateri vlada po vsej Vzhodnji Rumeliji, od kar se je izvršil prevrat. Izjavili so svoje pravice na to, kar se jim je po sili vzelo, četudi je bila njih lastnina. Ko so zadovoljili željam severnih Bolgarov, odrekli so jim pravice in silili njim nemogoče pogoje. Ni čudo tedaj, da so Rumelijci hoteli pokazati, da so zmožni za samostojno življenje in drugače se potegniti za svoja prava kakor dosedaj. Pa razen práv občečloveških, po katerih močnejši ne sme zatirati slabšega, imajo tudi, če snemo tako izraziti, „imetno“ pravico. Vzhodnja Rumelija bila je vedno žitnica za Turčijo in njene vlade. S trudom rok južnih Bolgarov se je sitila država paš in nikdo jej ni toliko plačal, kakor prebivalstvo Vzhodnje Rumelije. Zato je opravičeno misliti, da sme rumelijsko prebivalstvo brez različenja narodnosti želeti, da samo uživa svoje imetje, je uporabljala po svojih mislih in potrebah. Ne more se mu tedaj zameriti, da skuša varovati imetje in človeške pravice svoje s takimi sredstvi, kakršno je Plovdivski prevrat.

Iz Srbije.

Kakor se „Pol. Corr.“ iz Niša brzojavlja, izdala sta srbski prognanec oziroma emigrant Nikola Pašić in Peko Pavlović, poznati četovodja za hercegovinskega ustanka, proklamacijo, ki se v mno-

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

(Dalje.)

XII.

Za nekaj časa zategne se Vojteh popolnem do tihe sobice pod zemljo, kakor polž v svojo lupino. Sposob njegovega življenja v tem zatišji imel je dvojno harvitost.

Najprvo vtis mirne selanke ali bolje robinznade. Prisposobil je skromno domačnost svojim potrebam in jo uporabljala polagoma za koristnejše in prikladnejše stvari in za zasvičeno razkošje.

Navedem samo nekatere. Iz starega praznega zaboja, ki ga je našel na dvoru, napravil si je postavec za knjige. Na okno postavil si je nekaj loncev z rožami, da bi užival vsaj nekako domnevost cvetoče krasote, kojo je imela tam vzpomlad v hietrici izčarati. Zdrobljeno steklo v oknu nadomestil je z mastnim papirjem. Da se odkriža nočnih mišjih plesov, izprosil si je v kavarni mačico, kazečo njemu sosebno dobrikavost. In tako preživel je večino dneva mirno, z verno mačico ob strani, zalivaje ljubeznivim cveticam, gledaje na rahle raz-

gobrojnih izvodih utihotaplja v kraljevino srbsko ter deli mej narod. Ta proklamacija, ki bode srbski vladi in kralju Milanu delala mnogo preglavice, slove:

„Prišel je čas, da se dvignemo in otresemo igó samosilnikov naših. Nesrečne razmere v Srbiji se inače zboljšati ne dadó. Praviti Vam, kaj morate vse trpeti in kako ste ponižani, bil bi brezvspešen trud, ker to sami vidite in čutite. Sedanja vlada napravila je iz svobodnih Srbov brezpravne sužnje brez glasu in brez svobode. Ona mešetari z našim življenjem, imenjem in z domovino. Kar smo imeli, vzeli so nam, zadolžili vse na stoletja, odpravili svobodščine, teptali pravice naroda z nogami in povišali davke tako, da jih ne moremo več zmagovati. A sedaj prišel je čas, da narod lahko otrese svoj igó, ako se dvigne kakor jeden mož. Dvigniti se mora, ker nema drugega izhoda, nego sramotno smrt, robstvo potomcev, izdajstvo vseh srbskih idejalov in vzajemnosti slovanske. Mi Vam dajemo znamenje, da se dvigne narod, čegar srd bode uničila vse nasprotnike in izdajice. Razpodite vsa Vam usiljena oblastva, nastavite lastna svoja, zavirajte vsak promet, bodi si po pošti, brzojavu, bodi si po kurirjih; vzemite si orožja in streliva, kjer koli je dobite; sestavljajte čete, batalijone in večje oddelke ter v sporazumljenji z vsemi drugimi okraji v deželi napotite svoje korake proti Belemu gradu in Nišu, s kratka tjakaj, ker sta vlada in kralj. Mi bodemo mejo prekoračili in pridemo Vam, bratom, na pomoč. Ne premišlajte si niti za trenotek. Ura je bila, dvignite, organizujte, branite se. Zakaj bi srbski narod, ki je svojo deželo osvobodil mogočnega sultana in v dveh vojnah Turke iztrebil, danes zdihoval pod sramotnim jarmom? Ne plačujte oblastvom nobenega davka, s katerim razsajajo in ugonablajo deželo. Ne dajajte njim svojih sinov v vojsko, katera narod tepe in samosilstvo in robstvo podpira. Če jim ničesar ne daste, so onemogli. Klic naroda po pravici in svobodi zaprl jim bode sapo, srditost naroda bode je uničila. Vzglej naj Vam bodo pradedi, ki so osvobodili deželo. Čas je ugoden. Dvigne li se narod, pride pomoč z vseh strani; mrtvemu strahopetnemu narodu ni nikdar pomoči in samosilniki in podle duše zlorabijo tak narod sebi v prid. Dokažite svetu, dvignivši se povsod in istodobno, da so Srbi za trdno sklenili živeti svobodno. Narodna vojska hodi naj z narodom, izdajskemu poveljstvu odreče naj pokorščino. Kličte naj: Živio narod, živela svobodna Srbija! in bratje naj se objemajo, da deželo otrebijo sovražnikov in izdajic. V to pomozi Bog i sreča junaška! Na meji, na srbski zemlji v 15. dan septembra 1885. V imenu mučeniškega naroda srbskega: Nikola Pašić, vojvoda Peko Pavlović.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. oktobra.

Danes bode finančni minister Dunajevski predložil **državnemu zboru** budget za prihodnje leto in pri tej priliki razvil, kakor je to že navada, svoj eksposé o položaji državnih financ.

nobojne gobe, ki so brez njegovega povoda rastle v jednom kotu sobinem iz tlačnih špranj, delaje in premišljevale, s kratka živel život poln tihih povabnostij, kakor tako lepo pripovedujejo legende o svetih puščavnikih.

Popolnem drugači je bil drugi del njegovega podzemeljskega življenja. Začenjal se je običajno zvečer, ko je segal, odločivši svoje pesni in dela za domačnost, po romanu v krvavo rdečem zavitku ali ko je navzet od grozne krasote tega romana prijel za pero, da bi po ponudbi Brzobohatega sam kaj podobnega spisal. O takih časih je dobil duh in okrožje njegovo strašno romantišk vtis.

Domišljija njegova vsprejemala in plodila je postave in dogodbe, katere poraja obično samo gorečno strašenje v duši človeka. Tihi puščavnik se je premenjaval v krvoločni nestvor. Z razkošjem pasel se je na ugajenih grozovitostih, s kojimi se je avktor romana naglo oprostil svojih junakov, in kar je pisala kri, kakor poje Uhland o kralji v baladi. In tiha pušča se je premenila v vlažno temno ječo podzemeljsko, v brlog zmajev in netopirjev, v ljudomorno inkvizicijo, kjer je vladala smrtna tišina, samo kaplja krvi je večno padala s črnega stropa na hladna tla.

Hrvatski ban odpotoval je v Pešto. Finančni odsek rešil je budget za 1885 in volil Popovića poročevalcem.

Vnanje države.

Bivši **bolgarski** finančni minister Nečajev prišel je na Dunaj v posebnej misiji od kneza Aleksandra. Z Dunaja se Nečajev povrne naravnost domov. Kakor se domneva, hoče knez prositi Avstrijo, da bi posredovala mej Srbijo in Bolgarijo, kajti razmere mej tema državicama so jako napete. — O tem, kako je bila bolgarska deputacija vsprejeta v Carigradu, imeli so razni listi jako različna poročila. Nekateri so celo poročali, da so jo takoj pri prihodu Turki zaprli. Povod tem govoricam, dalo je to, da so bolgarsko deputacijo najprej poklicali k policiji. Turki namreč niso vedeli poprej, kak namen da imata bolgarska odposlanca. Pred vsem so dvojili v Carigradu, da bi bila res poslana od kneza, ter mislili so namreč, da sta jo morda odposlala Karavelov in Stranski sama brez vednosti kneževine in da se tu morda snuje kaka intriga proti knezu. Ko so pa pri policiji zvedeli, da imata od kneza pismo na velikega vezirja, so ja takoj odposlali h Kiamil paši, ki ju je jako prijazno vzprejel. — Velevlasti so baje že pripravljene priznati zjedinjenje Bolgarov, sicer pa ne mislijo dopustiti nikake premembe Berolinskega dogovora. Srbijo in Grško si prizadevajo pregovoriti, da se razorožita. V tem zmislu bodo baje v kratkem Srbiji in Grški poslale kolektivni noti. — „Darmstadter Anzeiger“ objavil je nek jako pomenljiv govor kneza Aleksandra, kateri je govoril, pri vsprejemu več bolgarskih veljakov. Knez je rekel mej drugim: „Ko bi vlasti ne priznale na konferenci zjedinjenja, sem pripravljen za to idejo pasti na bojišči. Ali bode Bolgarska zjedinjena, ali bodo pa moje kosti počivale v tej deželi. Jaz se ne umaknem volji Evrope, ako je proti nam, pa tudi ne turskemu orožju. Evropa in Turčija bosta videli kako strašen je sovražnik, katerega noudaja kaka sveta ideja. Ako je pa Rusija bolj proti meni, kakor proti združenju, sem pa pripravljen odpovedati se prestolu.“

Srbske čete, ki so bile zbrane v Niši, odhajajo na mejo. Jeden del obrnil se je proti Ak-Palanki, drugi proti Leskovcu. Prvi kraj je ob cesti, ki pelje po Nišavski dolini skozi Piroto v Sredec. Leskovac je pa na jugu od Niša na razpotju treh cest, katerih jedna drži čez Trn v Sredec, druga čez Vranjo v Skoplje, tretja pa proti jugozapadu v Prištino. Skoplje in Priština ležita ob cesti, ki pelje iz Mitrovice v Solun, prvi kraj je v Starej Srbiji, poslednji pa že v Makedoniji. To premikanje srbske vojske preti ravno tako Bolgariji kakor Turčiji. V Sredci je zaradi tega že zavladal strah, kajti bolgarska stolica je oddaljena samo dvanajst milj od srbske meje. — Kar se tiče srbske vojske, je sedaj mnogo bolje organizovana, kakor je bila 1876 leta. Konjica ima dobre konje, pešci so pa dobro izvežbani. Tudi častnikov tako ne manjka, kakor jih je tedaj, ko je vsaka brigada sestojela iz 6 batalijonov, imela samo jednega častnika, in vsaka stotnija jednega podčastnika. Sedaj je pa pri vsakej stotniji jeden častnik in kakih 20 podčastnikov. Pešci so vsi dobro oboroženi. Slabši je pa s topničarstvom, ki ima še vedno stare topove in slabe uprežne konje. Pa tudi topničarstvo se bode v kratkem zboljšalo, kajti poroča se iz Belegrada, da so tja že dobili novih topov po sistemu Bange za 20 baterij. — Vojno ministerstvo sklenilo je z več liferanti pogodbe, da preskrbe za vojsko 6 milijonov kilogramov žita. Cena se je določila na 12 1/2 dinarja za 100 kilo. Zdravstveno stanje srbskih čet je izvrstno. Iz mej 15.000 vojakov, ki so zbrani okrog Niša, jih je samo 120 v bolnicah.

Kmalu se vrne **ruski** car Aleksander III. v Peterburg. Minister vnanjih zadev je že v Peterburgu in kmalu bodo vsi merodajni krogi zbrani v ruske stolici. Potem se bode ruska diplomacija za-

čela energičneje baviti z balkanskimi zadevami. Zadnji čas se mnenje v ruskih vladnih krogih bolj nagiba na bolgarsko stran. To kaže ukaz, da imajo ruski častniki, ki so služili v bolgarski in vzhodnjelumelijski vojski ostati v Sredci in se zbrati okrog bivšega bolgarskega vojnega ministra Kantakucena ter čakati novih povelj. Velicega pomena je pa tudi, da je Katkov odpotoval kot dopisnik „Moskovskih Vjedomostij“ v Rumelijo. Ta mož je jako uplivna oseba v Rusiji. Dosedaj je bil nasproten bolgarskemu gibanju, a sedaj se pa utegne prepričati, da ne kaže ovirati zjedinjenja Bolgarov.

Turčija se energično pripravlja v bran proti Srbiji. Posadka iz Soluna odposlala se je v Skoplje in Prištino. Razni kraji blizu srbske meje se utrjujejo. — Turško vojno ministerstvo razpisalo je ofert za 26.000 kilogramov usnja, 40.000 fesov in veliko črevljev. Na vzhodnjelumelijske meje se zbirajo prostovoljci. Jedna četa tacihi prostovoljcev je že napala jedno rumelijsko vas, pa so jo bolgarske čete zavratile, a neso je preganjale na turško ozemlje. Mnogo turških vojakov je že tudi zbranih na grške meje.

Grški konzul v Carigradu objavil je turškej vladi, ako se ne ustanovi status quo v Rumeliji, bodo Grki napali Makedonijo. To bodo se ve da skušale preprečiti vlasti, kajti na konferenci v Carigradu so zastopniki velevlasti sklenili Turčiji priporočati, da prizna zjedinjenje Bolgarov, vsake zahteve Srbije in Grške naj pa zavrne. Ako Grška začne vojno, bila bi tedaj ta konferenca brezvspešna.

Rumunska zbornica snide se baje 1. dan novembra. To zasedanje bode večje važnosti baš zaradi zamotanih razmer na Balkanu. Tedaj bomo morda kaj zvedeli, kako stališče v tej stvari zavzema rumunska vlada.

Danski Folkething prestopil je o provizoričnem finančnem zakonu na predlog Berga na dnevni red. Ta predlog je pobijal ministerski predsednik, češ, da sklep jedne same zbornice nema veljave. Ko se je vsprejel Bergov predlog, ostavili so vsi ministri zbornico. Vlada se najbrž na ta sklep ne bode ozirala, ampak bode na dalje protustavno vladala. Folkething bode pač v kratkem zaključila. Ali se pa bodočega zasedanja udeleži levica, je jako dvomljivo, saj je že sedaj mislila izostati. Pri prvi seji ni bilo levičarjev v zbornici, še le poznejših so se udeležili.

Dopisi.

S Čateža 14. oktobra. [Izv. dopis.] Mnogo vprašanj je že prišlo na gospode, koji so pripravljene povzdigniti: prvič dolensko vino in vinorejo sploh, drugič pa tudi našim vinskim trgovcem na pomoč priti na nesebičen pošten način brez vsakega plačila, da dobi namreč kupec v resnici pošteno dolensko priljubljeno kapljico. Dopis zadnji bil je tedaj popolnem na mestu. Vprašanja so prišla na različne gospode omenjene zadrage, kakor: iz Ljubljane, Kranja, Kamnika, Škofje Loke, Radovljice, Bleda, Mengiša, Litije, še celo iz Koroške, kakor tudi iz več manjših krajev. Vsakemu se je na vsako vprašanje natančno odgovorilo. Gospodje so sicer s tem opraviлом zelo obloženi, a vsak rad stori vse, samo da se dolensko vino zopet v pravo pošteno ime spravi, ter se še zraven tega ubogi prodajalec pred grdo velikim barilcem obvaruje ter kupčevalcu petak, desetak ali pa še več za „rajžo“ (potovanje) obvaruje. Kar pa hrvaško vino zadeva, zavračamo vse vinske trgovce, kakor sploh tudi konsumente na dopis našega izvrstnega vodje vinarske šole g. Rih. Dolenca. — Nam so kraji na Hrvatskem znani, iz kojih se vina izvozi več, kakor je

misлити mogoče. In ako Hrvata po letu proti jeseni vprašaš: Kumeš, koliko vina imate še pri vas? Odgovoril ti bode: Ima ga još preko deset hiljada (veder), a v jeseni prejšnjega leta ti je stokal in tožil, da je „bogme“ slaba letina!

Kadar dojdejo tajništvu natančna poročila o ceni in koliko vina se je dozdej prodalo iz različnih tukajšnjih krajev (goric), tedaj sledi takoj poročilo.

Vsakdo se pa naj brez vseh komplimentov in brez vsekake bojazni s popojnim zaupanjem do gospodov obrne ali katerega pozna ali ne, koje še jedenkrat navedemo in sicer: p. n. gg. F. Troidl v Cerini pri Čateži, dr. Ig. Namorš na Jesenicah, župnik Fr. Brulec in trgovec Fr. Dolinar v Veliki dolini, župnik S. Zadnik in nadučitelj Al. Račić na Čateži, trgovec J. Rudman in č. kr. poštar A. Tancig v Krški vasi.

Prosimo pa, da te vrstice tudi drugi časniki ponatisniti blagovole, in sploh vsako naše poročilo.

Domače stvari.

— (Dvorni svetnik dr. Miklošič) je po zakonu umirovljen. A naučni minister izrazil mu je v posebnem dopisu željo, naj letos še ostane.

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Oddaja knjižic, krajcarskih in desetkrajcarskih, napreduje dosledno in vidno; razposlanih je sedaj nad 300, za primeroma kratko dobo dobrih treh mesecev gotovo ne malo število. Tudi pretečeni teden dobili smo vrnenih dvoje polnih krajcarskih knjižic, in sicer iz Ljubljane, kar nam je zelo ljubo, ker gotovo ne bo ostalo brez vspešnega vpliva na gg. nabiralce po deželi. Ti knjižici sta: št. 148 (poverjenik g. E. L.) in št. 251. Zadnje omenjenih izplačal je rodoljub g. S. P. sam, za kar mu bodi še posebna zahvala. To zgodilo se je mej prvimi osmimi polnimi knjižicami (toliko namreč nam jih je do sedaj došlo razpečanih) že v drugič; da bi se le pogostokrat ponavljalo. Dobili smo tudi od dveh stranij veselo zasebno vest, da se nam je prav v kratkem nadejati prvih razprodanih desetkrajcarskih knjižic. Še nekaj nam je v mislih. Za časa loterije na korist zakladu za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani oglašale so se prav pridno po srečkah občine in različna društva ter jih kupovale tu pa tam celo v zelo velikem številu. Slavnemu občinstvu bo gotovo še v živem spominu, da se je na ta način razpečavalo precej znatno število sreček. Ali bi ne bilo mogoče, da bi začeli taki zavodi in društva, v prvi vrsti naše čitalnice in bralna društva, pridno segati po knjižicah, bodi si že krajcarskih ali pa tudi desetkrajcarskih? Hvaležna naloga, ki se popolnem strinja z njihovimi nameni. Vsem onim, ki so nam na ta ali oni način k temu pripomogli, da si je naša ideja priborila zdravih in trdnih tal, na podlagi katerih nam bo mogoče v prihodnje vspešno nadaljevati in zidati, najtoplejšo zahvalo. Naj bi našli še več posnemovalcev, ki naj blagovolé pošiljati oglasila za poverjenišva in nabrane doneske blagajniku upravnega odbora društva „Narodni Dom“ g. dr. Josipu Staré-tu v Ljubljano.

— (Iz Krškega) se nam piše: Veliko veselja in prijeten večer so bili 12. t. m. Krškim domoljubom napravili Šentjurski rojaki pri Celji. Po-

Ta temna stran njegovega življenja dobivala je zmerom več pretvego po vplivu Brzobohatega, ki je od dne do dne odločneje sezal v urejevanje podzemeljske domačnosti. Potolažil je Vojteha večkrat na dan s svojim pohodom in ga vzbujal k pridnemu popravljanju in prelaganju. Vojteh položil je nekolikokrat na dan rokopise svojih pesnij. Ko to nič ni pomaglo, raziskaval je z dojetnimi znamenji, ne dremlje li morda kaka misel za pojezijo v Brzobohatem, toda ta ga je odpodil od vseh daljših podobnih poskusov, proglašoč, da pesni naravnost izločuje iz okrožja svojega založniškega delovanja. Zato je čital začetek romana, ki ga je Vojteh spisoval po krvavem uzoru in mu daval pohvalo, proseč samo za odstranitev nekotnih pojetjskih mest in vzpodbuja pisca k večji krvoželjnosti.

Poleg tega skrbel je tudi za zabavo svojemu hranencu. Šetanja po mestu z balami pod pazduho postajala so redna. Vspomlad je začela poganjati na vrtu zeleno brstje. Navstala je potreba okopavati, privezavati, zalivati. Brzobohati ni samo ne zabranjeval Vojtehu, da bi se sukal o praznem času, posadivši si na glavo stari slamnik, prezent Brzobohatega, po vrtu z lopato v jedni roci in z bren-

tico v drugi, temveč vzbujeval ga je sam k tej nedolžni zabavi, in značil mu mesta, kje ima riti in kod saditi. Vojteha je užalilo samo to, da zavzemajo znatno večino gredic rastline, obečajoče več užitka, nego lepi razgled z okna njegove izbice. Dva tulipana bila sta pač pred tem usajena.

Pa Brzobohaty je uvel Vojteha tudi v svojo domačnost. Baval se je z njim s tem, da je strigel zavitke za dopise in pisal naslove, vezal in pečatil različne bale. Predstavil ga je tudi svoji ženici. Ta se je seznanila z njim brzo tako doverno, da ji je smel pomagati pri natikanji oken in prestavljanji oprave. Tudi neki drozd priljubil se mu je v tej meri, da ni puščal, da bi mu kdo drugi pičo in pivo obnavljal in kletko čistil.

Konečno imel je Brzobohaty tudi prijazno petnajstletno hčer, učiteljsko kandidatino, kateri je kazal Volteh tajno naklonenost, razlagaje ji teške domače naloge in preskrbljeva je jo s posojilom francoskih romanov.

Čitatelj pogreša morda v tem podrobnem pripovedovanji zmenko o tem, na kak način je Vojteh skrbel za svoje telesne potrebe. Na pokojnost čitateljevo povem, da je moj poetski polž ipak tu pa

tam pomolil rožičke iz svoje lupine h kakemu prijatelja in si izposojeval od njega skrivaj denarce na povrnitev iz prve mesečne plače.

Baš se je pripravljal k takemu pohodu do Ezopa, ko se ta nenadno pokaže pri dverih njegove pušče. Bog ve, kako je zvedel novo adresu Vojtehovu.

„Oh, tu tedaj tičiš pod zemljo kakor krtek celih 14 dnij in pozabljaš svojega prijatelja“, kara Vojteha. „No, tvoja pušča je res urejena kakor za asceta. Podobe seveda izvzemam, kvara samo, da ni možno niti barv njihovih dobro vspoznati v smmraku tvoje jame.“

Vojteh ponudi prijatelju inventaren brezbarven stol in Ezop, usedši se nanj, pripoveduje: „Gotovo si željen zvedeti, kako se je posrečil moj pohod k vdovi. Mogel sem ti dosedaj samo povedati, da sem se od nje vrnil kot vitez. Žal mi je, da ti ne morem podrobnosti tega razkošnega večera natančno naslikati. Nasenčim ti samo stročne podatke.

(Dalje prih.)

častilo je bilo naše brašno društvo 6 rojenih Šentjurčanov, od teh biva 1 v Krškem, 1 na Vidmu, 1 v Sevnici, 2 v Št. Jurji na j. ž. in 1 v Gradci. Ali je to vredno javno pripovedovati? Gotovo. Kajti ti možje so vrli štajerski domoljubi, mej njimi sta bila namreč oba brata dr. Ipavic-a, slavna slovenska skladatelja. Krški pevci in domoljubi bili so njih pohoda kaj veseli. Njima na čast so se zbrali v bralnem društvu ter zapeli njijine in druge skladbe tako lepo, kakor je navada pri teh izurjenih pevcih. Bilo je tudi veliko prav mičnih in pristrčnih napitnic.

— (Odbor „Slovanske Čitalnice“ v Trstu) oznanja, da bodo letos v društvenih prostorih nastopni zabavni večeri: 7. novembra: predavanje o nekdanjem „Slavjanskem društvu“ v Trstu, govori g. L. Žvab. 14. novembra: plesna vaja. 28. novembra: plesna vaja. 5. decembra: popularno predavanje ob indijskej drami „Mālavikā“, govori g. prof. Dr. K. Glaser. 19. decembra: plesna vaja. 31. decembra: Silvestrov večer. Začetek ob 8½ zvečer.

— (V Ljubljanski bolnišnici) razpisana je sekundarska služba. Prošnje do 31. okt. t. l. vodstvu bolnišnice.

— (Razpisano) je mesto poštne odpravnik v Št. Vidu nad Ljubljano. Letna nagrada 150 gl., uradni pavšal 40 gl., za peš-pošto mej Šentvidom in Vižmarskim kolodvorom pa 219 gl. na leto. Prošnje v 14 dneh na pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 14. oktobra. Prva podružnica sv. Cirila in Metoda na Spodnjem Štajerskem v Celji. Oglasilo se je zadostno število udov, pravila so se predložila in brž ko bodo potrjena, začne podružnica svoje delovanje ter si izvoli načelnštvo.

Carigrad 14. oktobra. Veleposlaniki sporazumeli so se o novi vsebini deklaracije, ki se bode zvečer izročila turški vladi ter s kolektivno noto poslala v Sofijo.

Dunaj 13. oktobra. Adresna komisija gosposke zbornice odobrila je Hübnerjev načrt z nekaterimi premembami. Hübner izvoljen poročevalcem. Manjšina naznanila je le k predzadnjemu odstavku poseben votum. Prihodnja seja v četrtek. Adresni odsek zbornice poslancev odobril Zeithamerov načrt brez premembe ter izvolil Zeithamer-a poročevalcem.

Rim 13. oktobra. Včeraj v provinciji Palermo 132 ljudi za kolero zbolelo, 58 umrlo, v provincijah Ferrara, Massa-Carrara, Modena, Parma in Ravenna 6 zbolelo 1 umrl.

Razne vesti.

* (Kraszewski) bode, kakor poroča „Dziennik Polski“, v kratkem pomiloščen, kar se zanj poganja visoko stoječa osoba.

* (Od veselja zblaznel.) Zasobni uradnik Aleksander Brtoš iz Pešte prišel je nedavno na Dunaj svojega svaka obiskat. Takoj prvi dan čital je v listih, da je njegova komunalna srečka zadela precejšen dobiček. Veselje bilo je veliko. V drugi dan zapazili so njegovi sorodniki, da je veliko stvarij nakupil in nosil domov ter dajal ljudem v hiši in mimoidočim tujim ljudem v dar. Pokazalo se je kmalu, da je zblaznel in oddalil so ga v blaznico.

Sigurno zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpé vsled zaprtja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja in drugih slabostij, pomaga gotovo pristoi „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica 1 gl. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov prepatat z njegovo varšivno znamko in podpisom. 7 (11—7)

Najtoplejše zahvalo

vsem p. n. darovalcem debikov za javno tombolo dne 4. oktobra t. l., kakor tudi vsem p. n. udeležencem taiste, posebno slavnim požarnim brambam iz Borovnice, Otoka, Vrda in Vrhnike izreka v imenu društva

Načelnštvo prostovoljne požarne straže Logaške s sedežem v Dolenjem Logatci, v 5. dan oktobra 1885. leta.

Tajnik:
A. Ribnikar.

Stotnik:
A. Candusso.

Eksekutivne dražbe.

(Iz uradnega lista.)

3. eks. držb. tovarne in strojev konkursne mase Handl & Steinberg na sv. Petra predmestji, 9. novembra pri deželnej sodnji v Ljubljani. 1. eks. držb. pos. Marije Lukan in Koprivnika, 560 gl., 28. oktobra v Kočevji. 1. eks. držb. pos. Simončičevih in Pepelnakovih iz Vač, 4644 gl., 30. oktobra v Litiji. 3. eks. držb. pos. Jurija Stegovega s Studenca, 1685 gl., 16. oktobra v Senožcah. 2. eks. držb. pos. Katarine Amort s Poljanskega predmestja 2. novembra pri deželnej sodnji v Ljubljani. 3. eks. držb. pos. Uršule Kump iz Štale, 27. oktobra v Rudolfovem.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tuji:

13. oktobra.

Pri **Stonu**: Bausnitz, Alméi s soprogo, Spitzer, Polak z Dunaja.

Pri **Malič**: Hasebeck, Böhm z Dunaja. — pl. Mohr iz Grada. — Koppers iz Trsta. — Ortlich z Dunaja. — Holzer iz Gorice.

Pri **avstrijskem cesarji**: Malabotich iz Trsta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 14. oktobra t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	6 50	Surovo maslo,	84
Ječmen,	4 37	Jajce, jedno	2 5
Oves,	2 92	Mleko, liter	8
Ajda,	4 23	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5 04	Telečje	62
Koruza,	5 40	Svinjsko	60
Krompir,	2 50	Kostrunovo	34
Leča,	8	Pišanec	50
Grah,	8	Golob	18
Fižol,	8 50	Seno, 100 kilo	1 78
Maslo, kgr.	94	Slama,	1 78
Mast,	82	Drva trda, 4 metr.	7 70
Špeh frišen,	54	„ mebka, „	5 50

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. okt.	7. zjutraj	727.52 mm.	7.8° C	sl. szh.	obl.	5.0 mm.
	2. pop.	730.80 mm.	9.6° C	sl. szh.	dež.	
	9. zvečer	733.37 mm.	8.8° C	sl. szh.	dež.	

Srednja temperatura 8.5°, za 3.2° pod normalom.

Vremensko poročilo 13. oktobra. Zračni tlak je jako različno razdeljen. V Angliji kaže barometer 767 mm., v srednji Evropi od 752 do 756 mm., najnižji stoji barometer ob Severnem morji, kjer kaže 745 mm. Na jugu in vzhodu je zračni tlak višji. Vetrovi so močni, a vlečejo od različnih strani. Nebo je sedaj oblačno, sedaj jasno in v več krajih je mnogo dežja. Temperatura se ni dosti preme-nila. Ob 7. uri zjutraj se poroča: V Parizu 6.4, Brestu 6.6, Biarri 6, Toulonu 5.2, Seilly-ji 7.8, Kodanji 8.8, Stockholm 9.5, Peterburgu 9.1, Moskvi 2.7, Varšavi 5.1, Berlinu 7.8, Monakovem 4.7, Curihu 4.4, Genfu 7, na Dunaji 6.3, v Bukarešti 12.1, Sulini 17.6, Peri 12.4, v Odesi 17.9, Gleichenbergu 8.2, Opatiji 10.2, v Gorici 10.6, Boznu 8, Rivi 8, Luganu 8° C. — V več krajih dosti dežja. Morje se precej močno giblje. — Pričakovati spremenljive vetrove, oblačno, deževno in mrzlo vreme.

Dunajska borza

dne 14. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gl. 60	kr.
Srebrna renta	81	65
Zlata renta	108	25
5% marena renta	98	65
Akcije narodne banke	857	—
Kreditne akcije	277	20
London	125	90
Srebro	—	—
Napol.	9	99
C. kr. cekini	5	96
Nemške marke	61	85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 126	50
Državne srečke iz l. 1864	100 gl. 169	—
4% avstr. zlata rent., davka prosta	108	45
Ogrska zlata renta 4%	96	45
„ papirna renta 5%	89	30
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gl. 115	—
Zemlj. ob. avstr. 4% zlati zast. listi	125	40
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	70
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	—
Kreditne srečke	100 gl. 175	—
Rudolfove srečke	10	17
Akcije anglo-avstr. banke	120	94
Tramway-društ. velj. 170 gl. a. v.	179	75

Dr. Fran Zupanc

ordinira vsak dan

dopoludne od 9. do 10., popoldne od 2. do 3.

specijelno za bolezni na obeh

Veliki trg št. 20, I. nadstropje (v prejšnji Fortunovi hiši).

(578—4)

V NARODNI TISKARNI v LJUBLJANI

dobi se knjižica

„Tisočletnica Metodova.“

Spisal duhoven ljubljanske škofije.

Cena 10 kr.

Cisti dobiček te knjižice namenjen je v podporo slovenskega šolstva osnovani „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

(518—8)

Naznanilo preselitve.

Naznanjam, da sem se s 1. oktobrom 1885 preselil z izdelovanjem met. l.

v g. Mauserjevo hišo, v Gradišči št. 9.

S spoštovanjem

(592—2)

J. Pielik.

Strojarnica za usnje.

Že veliko let obstoječa, v najboljšem stanu, preskrbljena z vsemi pripravami (orodjem) za več delavcev, se daje zaradi nepričakovane smrti o novem letu pod dobrimi pogoji za več let v najem. Zraven je tudi v zalogi več sto mtr. centov suhaga česla ter se tudi povedo mnogotere zanesljive firme, s katerimi je lastnica že več let v kupčijiški zvezi.

Več o tem se zve pri lastnici, gospodični **Cilji Malič** v Tržiči, št. 141, Gorenjsko.

(599—2)

Umetne

(489—15)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovješe, najhitreješe in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in popravljanje bolnega vina je

prava francoska galerta

trrdke **COIGNET & C.** v Parizu, Lyonu, Marseillu.

To zajamčeno sredstvo z navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri trrdki

A. HARTMANN v Ljubljani,

pisarna v Tavčarjevi palači. (587—3)

Prememba kupčijskega prostora.

Usojam si naznanjati mojim čestitim kupovalcem in sl. občinstvu, da sem se preselil s 1. oktobrom iz Kolizeja

v Spodnjo Šiško,

v klet hiše nekdanje gostilne „pri Guziji“, sedaj lastnina gospoda Jenka, na desni strani Celovške ceste.

S spoštovanjem

(573—5)

J. C. JUVANČIČ,

posestnik vinogradov na Bizeljskem in vinski trgovec v Ljubljani.

Dr. Spranger-jeve

kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodec, omedlevici, glavobolju, trebulobolju, zasliženju, želodčni kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, skrofelnom itd., proti zlatej žili, zaprtju, hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedi. Poskusite samo z malim in pripravite se sami. Jedna stekla 50 in 30 kr.

Pri gospod. lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu, na Prešernovem trgu.

(716—81)

R. DITMAR na DUNAJI.
C. kr. priv.
tovarna za svetilnice.

Namizne in viseče svetilnice

samo poskusenih sistemov in solidnega dela.

Gigantova solnčna svetilnica.

Dobiva se

(562—3)

po vseh boljših prodajalnicah svetilnic.

Tovariška znamka.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.